

ARQUITECTURA

Una torre d'apartaments

Xavier Monteys

Un edifici d'habitatges a la Via Favència promoguda pel Patronat Municipal de l'Habitatge. Són habitatges petits destinats a persones majors de 65 anys. Els apartaments, sis a cada planta, estan orientats tres a una façana i tres a l'oposada. La distribució del tipus més nombrós, quatre per planta, aprofita un bon recurs iniciat a Barcelona al final dels anys cinquanta amb la disposició de l'habitació i la sala separades per una porta corredissa. El bany millora altres pisos similars ja que s'hi pot accedir des de l'habitació i la cuina s'encaixa al mur. Gestos simples i eficaços que en certa mesura ja no podem deixar de fer un cop vist que funcionen millor que altres solucions. De fet, hem arribat a un punt que en molts casos aquesta distribució estàndard es pot fixar igual que la pica de la cuina o el vàter. Els apartaments de les cantonades, dos per planta, són diferents i tenen alguna alegria més per la seva posició i per la possibilitat de tenir finestres a dos costats, millors vistes i millor orientació, però la planta és pitjor.

És interessant veure com evoluciona l'habitatge a Catalunya, especialment el de petites dimensions. Els apartaments en sí no tenen més possibilitats de tenir fortuna que complir el conjunt de normatives vigents. La petita superfície fa que les seves possibles distribucions ja estiguin definides abans de començar a jugar i no tinguin més camí intel·ligent que copiar alguns dels exemples que fa 50 anys ja havien arribat a una conclusió similar. El vídeo que el patronat té penjat a l'espai web sobre aquesta torre conté una explicació de com l'edifici escalfa l'aire que entra als apartaments des de l'exterior per complir el que exigeix el demencial Codi Tècnic de l'Edificació en matèria de ventilació i per millorar l'eficiència energètica. El més sorprenent és que aquests detalls, que no tenen un gran interès en si mateixos, siguin ara per ara l'únic discurs sobre l'habitatge. Resulta sorprenent que un edifici d'habitatges dotacionals s'hagi de construir en una torre de 17 plantes, potser seria més interessant des del punt de vista energètic pensar en ordena-

La torre d'habitatges de Via Favència, de 17 plantes, amb les escales a la vista.

cions volumètriques més eficaços.

Els edificis d'habitatges, per dotar-se d'un discurs, han acabat per recórrer a uns elements cada cop més perifèrics i sistemàtics. Aquesta torre n'és un exemple, els apartaments no tenen res d'especial, és l'organització la que suporta conceptualment l'edifici. Un

---

La construcció,
a Via Favència,
va rebre el premi
Ciutat de Barcelona

Se sobrevalora avui
la idea de circular per
l'edifici i es menysté
quedar-se a casa

---

passadís central uneix dues escales exteriors situades en cares oposades i en extrems oposats i que ha estat batejat, en un excés d'optimisme, com a "carrer". Les escales dels edificis fa temps que han passat a ser més un sistema d'evacuació que cap altra cosa; en una torre d'aquestes característiques en són necessàries dues que han optat per deixar-se veure i cri-

dar l'atenció, i s'han convertit en l'element "original" de la composició. Aquestes escales introdueixen una geometria inclinada en una composició bàsicament repetitiva i horitzontal i són la seva identitat més destacada, reforçada pels colors. La dotació d'elements especials es completa amb un parell de sales comunes de dues alçades en les cantonades i d'una coberta accessible que funciona com un mirador. Tot plegat, la torre és un nucli dur de formigó armat folrat per un conjunt d'elements de xapa ondulada i malla *deployé* que resol escales, galeries i finestres dels apartaments.

A les explicacions d'aquesta torre, després d'atorgar-li el Premi Ciutat de Barcelona, es valoren molt els elements comuns, assenyalant que afavoreix la sociabilitat del bloc. Ja fa un temps que la retòrica de l'arquitectura moderna ens deixa insensibles en donar més valor a aquests elements que els individuals, els habitatges. Sobrevalora la idea de circular per l'edifici i menysté quedar-se a casa. Segons la meua opinió, és més important estudiar la finestra d'un apartament per poder passar-hi hores badant, que no pas batejar el passadís com a carrer.